

Dato: 21.06.2023
Vår referanse: 2022/8115/347

Innlandet Sosialistisk Venstreparti
Ingrid Elisabeth Solli Amundsen
elisabeth.amundsen@sv.no

Omgjøringsanmodning

På grunnlag av Partirevisjonsutvalgets (PRU) rapport fra rutinekontrollen i 2022 (tilgjengelig på Partilovnemnda.no) vedtok Partilovnemnda 31. mars 2023 (vår ref.: 2022/8115/347) å avkorte 50 % av partistøtten i 2024 til Innlandet Sosialistisk Venstreparti. Vedtaket bygde på at partiledet i 2022 hadde unnlatt å innberette et bidrag på kr. 444 599,- fra partiets fylkestingsgruppe, slik det hadde plikt til (jf. partiloven § 18 fjerde ledd (bidrag i valgår) og § 20 første ledd).

Partilovnemndas vedtak kan ikke påklages. I praksis vil nemnda likevel behandle anmodninger om å vurdere å omgjøre tidligere vedtak innenfor de rammer som følger av forvaltningsloven § 35. Nemnda velger å forstå henvendelsen av 28. april 2023 (se nedenfor) som en slik anmodning.

Nærmere om saksforholdet

I epost av 28. april 2023 skriver Ingrid Elisabeth Solli Amundsen, fylkessekretær i Innlandet SV:

«I brevet datert 17. februar skriver Partilovnemnda at «PRU har identifisert bidrag som overstiger terskelverdien for bidrag» og videre at «Dersom opplysningen fra PRU er korrekt, har Innlandet SV unnlatt å innberette bidraget fra fylkestingsgruppen, slik det hadde plikt til etter de nevnte bestemmelsene.

Ut fra brevene fremgår det at Partilovnemnda med bakgrunn i Partirevisjonsutvalgets rapport mener at overføring fra SVs fylkestingsgruppe skulle vært innberettet som bidrag i valgår, mens fylkeslaget har rapportert det i regnskapet til SSB som «andre inntekter fra egen virksomhet». Fylkeslaget har vært av den oppfatning at overføringen av midler er rapportert rett, all den tid det gjelder tjenester som Innlandet SV utfører for fylkestingsgruppa. Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at grupperessursen som fylkestingsgruppa betaler fylkeslaget for tjenester er tildelt fra Innlandet Fylkeskommune. Tjenestene faktureres årlig som del av en skriftlig avtale mellom fylkestingsgruppa og fylkeslaget. Avtalen er vedlagt som vedlegg 01.

I forbindelse med partirevisjonsutvalgets gjennomgang har vi blitt klar over at vår begrepsbruk i kontoplan og avtale kan være uklar, og dette vil bli revidert fra neste valgperiode for å reflektere intensjon og faktisk betydning.

Intensjonen i avtalen mellom fylkestingsgruppa og fylkeslaget er at beløpet fra fylkestingsgruppa skal dekke Innlandet SVs assistanse i form av sekretær og administrativ ressurs for fylkestingsgruppa. Fylkeslagets arrangementer er også den demokratiske forankringen for fylkestingsgruppas arbeid og har dermed vært ansett som en del av tjenesteytelsen til fylkestingsgruppa.

Denne vurderingen har vi opplyst om i prosessen med Partirevisjonsutvalget, senest i januar 2023. I svaret som ble sendt fra oss 12. januar, skriver vi: «Dette er altså ikke offentlig støtte, men betaling av

E-postadresse:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

Kontaktperson:
Daniel Giske
Tlf. 22 24 68 73

Postadresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

tjeneste.» Vi mener at våre svar i den forbindelse med partirevisjonen var oppklarende, men håper at vårt svar i dette brevet kan bidra til ytterligere oppklaring på dette punktet.

I bytte mot grupperessursen har fylkestingsgruppa årlig mottatt fylkeslagets partiskatt (kr 58 000). Derfor er det naturlig å ta netto overføring som utgangspunkt for fylkestingsgruppas årlige kompensasjon til fylkeslaget. For årene 2020-2022 gir dette sum overføringer på kr 1 159 797. Sum kostnader i perioden beløp seg til kr 2 220 165 – i praksis er beløpet kr 2,6 mill. da 20% av fylkessekretærstillingen dekkes av SVs partikontor. Anslår vi fylkeslagets ytelser til fylkestingsgruppa for å utgjøre 30% av fylkeslagets årlige kostnader, utgjør det kr 780 000 – tilsvarende vil 40% utgjøre kr 1 040 000.»

Som vedlegg har partiledet sendt kopi av den avtalen mellom Innlandet SV og Innlandet SVs fylkestingsgruppe om fordeling av inntekter for perioden 2020-2023, som Solli Amundsen viser til. Av etterfølgende korrespondanse fremgår det at avtalen ble inngått 10. januar 2020.

For å ha bedre grunnlag for å vurdere anmodningen, viste nemnda i epost av 3. mai 2023 til Innlandet SV, blant annet til bestemmelsen i den nevnte avtalens tredje avsnitt, som lyder:

«Grupperessursen som tildeles fra Innlandet fylkeskommune, overføres til fylkeslaget som «Drift- og aktivitetstilskudd fra fylkestingsgruppa»».

Nemnda bemerker at uttrykket «drift- og aktivitetstilskudd» trekker i retning av at det er tale om et generelt årlig bidrag til virksomheten i partiledet. Avtalens siste ledd om at «Innlandet SV bidrar med sekretær og administrativ ressurs for fylkestingsgruppa» trekker i motsatt retning. Men partiledets brev av 28. april bidrar i begrenset grad til å klargjøre hva som egentlig ligger i disse klausulene.

Partiledet legger til grunn at overføringen skal forstås som «betaling av tjeneste», dels for «Innlandet SVs assistanse i form av sekretær og administrativ ressurs for fylkestingsgruppa», dels for fylkeslagets arrangementer, som også er «den demokratiske forankringen for fylkestingsgruppas arbeid» og dermed har «vært ansett som en del av tjenesteytelsen til fylkestingsgruppa».

På denne bakgrunn ba nemnda om mer spesifiserte opplysninger om fordelingen mellom sekretærbistand og mer generelt «aktivitetstilskudd». Den bemerker dessuten at det ikke er helt lett å forstå hvordan en ekstern overføring til partiet som tar sikte på å finansiere fylkeslagets arrangementer («aktivitetstilskudd»), skiller seg fra andre eksterne bidrag til partiledets alminnelige virksomhet.

Svaret av 12. mai 2023 fra Innlandet SV ved fylkesleder Anne Lise Fredlund og fylkessekretær Ingrid Elisabeth Solli Amundsen lyder slik:

«Fylkestingsgruppas grupperessurs utbetales av Innlandet Fylkeskommune årlig, og i 2021 er den pålydende kroner 444 599,-. Dette er en grupperessurs fylkestingsgruppa rår over selv og som partigruppa/SVs fylkestingsmedlemmer må være enige om bruken av.

Som kjent er det inngått en avtale mellom Innlandet SV og fylkestingsgruppa knyttet til overnevnte grupperessurs. Denne avtalen er signert daværende fylkesleder Karin Wiik og sittende gruppeleder i fylkestingsgruppa Hans Olav Lahlum, og den ble inngått ved oppstarten av inneværende fylkestingsperiode nærmere bestemt 10. januar 2020.

Partilovnemnda henleder oppmerksomheten til avtalens tredje avsnitt «Grupperessursen som tildeles fra Innlandet fylkeskommune, overføres til fylkeslaget som «Drift- og aktivitetstilskudd fra fylkestingsgruppa.» Vi er enig i at dette er uheldige og uklare formuleringer, og har forståelse for at Partilovnemnda kan oppfatte dette som et tilskudd som skal innrapporteres som støtte. Dette beklager vi, og vil rydde opp i.

Imidlertid er realinnholdet av denne passusen at fylkestingsgruppa kjøper en tjeneste av Innlandet SV. Vi vil i det følgende forsøke å klargjøre dette ytterligere gjennom å vise frem fordeling av kostnaden mellom fylkeslaget og fylkestingsgruppa som ligger til grunn for forståelsen av avtalen mellom fylkespartiet og fylkestingsgruppa knyttet til kjøp av tjenester. Det er viktig å gjøre oppmerksom på [at] det er estimerte

erfaringstall (budsjetter og regnskap over flere år) som ligger til grunn for avtalens intensjonsgrunnlag for kjøp av tjenester. Vi vil også nevne at aktiviteten både for fylkestingsgruppa og for fylkeslaget har vært vesentlig mer begrenset som følge av pandemien enn hva som var forutsett ved avtalens inngåelse all den tid pandemien ikke var inntruffet på det tidspunktet.»

Som vedlegg fulgte en oversikt over fordeling av kostnadene for administrasjons og sekretærtjenester i 2021 mellom fylkeslaget og fylkestingsgruppa.

Partilovnemndas syn på saken

Den økonomiske oversikten som fulgte som vedlegg til eposten av 12. mai 2023, viser at partiledet selv regner kr. 30 000 av den samlede overføringen på om lag kr. 445 000 som partiledets egen del av generelle «administrasjonsutgifter» (lisenser, telefon mv.). Den viser også at kr. 100 000 anses som dekning av partiledets egne utgifter til «møter sentralt». Dermed følger det allerede av oversikten at minst kr. 130 000 av overføringen fra fylkestingsgruppa går til det som ifølge avtalen utgjør «drift- og aktivitetstilskudd» til partiledet. – Uten at det er avgjørende i nærværende sak, tyder sammenhengen på at noe av det samme må antas å gjelde for de tre andre årene av avtalens gyldighetsperiode (2020-2023).

Partilovnemnda kan ikke se annet enn at disse to delene av overføringen må regnes som «bidrag» som omfattes av partiledets plikt til særskilt innberetning i både valgår og mellomvalgår. Dermed er det også klart at denne plikten ikke ble oppfylt i 2021.

Samtidig viser oversikten at nesten halvparten av overføringen (kr. 240 000) skal henføres til avtalens punkt om dekning av fylkestingsgruppas utgifter til «tjenester fra fylkessekretær». Hvorfor kr. 15 000 til «reiser mv. i forbindelse med fylkeskommunale møter» ikke dekkes av fylkeskommunen selv, er ikke opplyst. Partilovnemnda velger likevel å legge også denne delen av den økonomiske oversikten til grunn for sin vurdering av saken.

Hvordan kr. 100 000 som fylkestingsgruppas «andel av fylkesårsmøte» best skal kategoriseres, er mer uklart. Selv om gruppa har «en egen forankringsarena på årsmøtet», viser anmerkningen i oversiktens venstre spalte at partiledet selv anser utgifter til årsmøtet som «ordinær drift og aktivitet hos et fylkeslag»; det må her legges til grunn at det er partiet selv som fastsetter både dagsorden og nærmere regler for hvem som kan eller skal delta i ulike typer av aktiviteter på årsmøtet. Det er heller ikke lett å forstå hvorfor «representantskapsmøter og regionale møter» (kr. 30 000) og «fylkesstyremøtene» (kr. 10 000) regnes som noe annet enn partiinterne aktiviteter. Dermed er det i beste fall uklart hvorfor summen av disse utgiftene (kr. 140 000) ikke skal regnes som tilskudd til fylkeslagets generelle aktivitet («drift- og aktivitetstilskudd»).

Opplysningen i eposten av 28. april 2023 om at fylkesleddets virksomhet er «den demokratiske forankringen for fylkestingsgruppas arbeid» og dermed har «vært ansett som en del av tjenesteytelsen til fylkestingsgruppa», bidrar ikke avgjørende til å begrunne kategoriseringen. Disse uttalelsene skisserer snarere et syn på forholdet mellom politiske partier og deres folkevalgte representanter som må antas å være felles for SV og andre politiske partier.

Partilovnemnda finner ikke grunn til å ta definitivt standpunkt til hvordan de sistnevnte delene av overføringen (kr. 140 000) bør kategoriseres. I disse relasjoner nøyer den seg nå med å anmode Innlandet SV – gjerne i samråd med Sosialistisk Venstreparti sentralt – om å se nærmere på forholdet mellom partiloven og den avtalefestede overføringen av fylkeskommunale tilskudd til partiledet. En viktig premis for dette arbeidet bør være at økonomiske overføringer fra folkevalgt gruppe til parti(ledd) som *ikke* går til dokumenterbar dekning av gruppas egne utgifter, må regnes som «bidrag» som skal innberettes særskilt i samsvar med de krav som følger av partiloven.

Den videre avklaringen bør også omfatte den uklarheten som følger av at partiledet ikke redegjør for hvilke deler av fylkestingsgruppas utgifter som kan bli eller faktisk blir dekket av gruppas (eller gruppemedlemmenes) «partiskatt» (kr 58 000), som gruppa beholder.

Ved avgjørelsen av den foreliggende saken finner Partilovnemnda det tilstrekkelig å legge til grunn at minst kr. 130 000 av overføringen fra fylkestingsgruppa til partiledet må regnes som «bidrag», og at dette bidraget i 2021 ikke ble innberettet i samsvar med reglene i partiloven § 18 fjerde ledd.

Beløpet er lavere enn det som lå til grunn for avkortningsvedtaket av 31. mars 2023. Men det er fortsatt tale om et betydelig beløp, og bruddet på innberetningsplikten ble ikke avdekket som følge av noen form for melding fra partiledet selv, men gjennom en prosess der Innlandet SV ble kontrollert gjennom en prosess der det inngikk blant 35 tilfeldig utvalgte partier og partiledet. Dessuten er ikke størrelsen på den avkortningen i partistøtten som nemnda tidligere har vedtatt, fastlagt som (andel av) det ikke innberettede bidraget men med utgangspunkt i størrelsen av den partistøtten som Innlandet SV har rett til i 2023.

Partilovnemnda finner endelig grunn til å minne om at det er partienes eget ansvar å organisere sin virksomhet slik at partiloven blir overholdt. Selv om bidraget kommer fra partiets egen gruppe i fylkestinget, gir ikke manglende kunnskap om regelverket eller sviktende interne rutiner, grunn til å bryte loven. Den uklarhet om skillet mellom økonomien i partiledet og i den folkevalgte gruppa som den flerårige avtalen av 10. januar 2020 legger opp til, forsterker behovet for en reaksjon som kan bidra til å sikre at lovens krav på dette punkt blir bedre kjent og respektert («effektiv allmennprevensjon», jf. partilovforskriften § 6-1 andre ledd).

På denne bakgrunn har Partilovnemnda enstemmig kommet frem til at nedjusteringen av størrelsen på det bidraget som skulle ha vært særskilt innrapportert, ikke representerer en avgjørende endring sett i forhold til de kriteriene som følger av partilovforskriften § 6-1 andre ledd. Dermed finner den heller ikke grunn til å ta omgjøringsanmodningen til følge.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
leder

Daniel Giske
sekretariatsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:
SV
Kommunal- og distriktsdepartementet
Statsforvalteren i Vestland